

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), šte. 210

Maribor, sobota 15. septembra 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Odprito pismo Wickham Steeda Njeg. Vel. kralju Aleksandru

Velika senzacija za vso evropsko politično javnost — Resni opomini našim velesrbskim hegemonistom

Znani angleški politik, publicist in velik prijatelj našega naroda, Wickham Steed v Londonu, ki je že v svetovni vojni aktivno deloval za ujedinjenje našega troimenega naroda, je napisal sledeče odprto pismo na Njeg. Vel. kralja Aleksandra, ki je izzvalo ogromno senzacijo ne samo v naši, temveč sploh evropski politični javnosti. Pismo se glasi:

Sire, More se mi oprostiti, da se obračam na Vaše Veličanstvo radi sedanjega položaja države pod Vašim žezlom na neobičajen način. Ne morem najti nobenega človeka, ki bi tako dovršeno predstavljal kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in pokazal v težkih letih narodnega osvobodjenja tako iskreno požrtvovalnost za blagostanje troedinega kraljestva. Zato so moje misli namenjene bolj živemu utelešenju jugoslovanskega edinstva, kakor osebi Vašega Veličanstva. One se ne nanašajo samo na najnovejšo dogodke, temveč na ves razvoj jugoslovanskega gibanja od l. 1905, ko se je pojavila prva njegova moderna manifestacija v Avstro-Ogrski.

Že septembra 1905 so dr. Trumbić, Supilo in ostali jugoslovanski vodje ustanovili srbsko-hrvatsko koalicijo

in stem vsaj premostili, če že ne odpravili razdor med Hrvati in Srbi. To gibanje je bil tedaj eden najvažnejših političnih pojavov v Evropi.

Srbija tedaj ni sodelovala v tem gibanju, ker se je pričela konsolidirati šele pod pokojnim Vašim očetom, kraljem Petrom. Srbija je bila tedaj hud gospodarski boj z Avstro-Ogrsko in se je odločila, da za vsako ceno ohrani svojo gospodarsko neodvisnost. Dunaj je smatral to za izzivanje in kmalu so se pojavili znaki protisrbske politike Avstro-Ogrske.

Med tem pa se je v habsburških deželah vedno bolj razvijal in ječal jugoslovanski pokret. Hrvati in Srbi so se prvič našli pri skupnem delu za skupni cilj. Srbsko-hrvatska koalicija je zmaga la na vsej črti in sabor v Zagrebu je naenkrat postal veren izraz narodnega čustvovanja. Zaman so poskušali Madžari, da bi razbili to koalicijo. Pomagalo ni niti nasilje niti korupcija. Ponovno sem se čutil blaznosti habsburških državnikov, ki so se odločili za to pot. Hrvate se more sicer voditi, s silo pa se ne opravi nič proti njim. Tudi škandalozni veleizdajniški proces l. 1907 v Zagrebu je končal s popolno blamažo avstrijskih močev.

Vaše Veličanstvo je stopilo tedaj v prvo možko dobo. In zato Vam morda ni znano, kak vpliv je imelo razkritje te zarote proti jugoslovanskim voditeljem na vse jugoslovansko gibanje v Avstro-Ogrski. Ta zarota je odprla Hrvatoma oči. Uvideli so, da v habsburški monarhiji ne morejo najti pravice in zato so pričeli gojiti idejo za končno ujedinjenje s Srbijo na temelju popolne verske in politične enakosti: Balkanske vojne l. 1912 in 1913 so ta pokret še ojačile. Hrvati in Srbi, nekoliko manj Slovenci Avstro-Ogrske so gledali v Srbiji zemljo rodnih bratov, s katerimi se bodo mogli nekoč ujediniti v slobodi in bratstvu.

Niti Avstrija niti Madžarska nista nikdar priznavali pravega značaja tega jugoslovanskega gibanja za ujedinjenjem. Proglasili sta ga za »velikosrbsko« in pripisovali njegov izvor srbijski pro-

pagandi. Čudil sem se slepoti avstro-ogrskih državnikov, ki niso razumeli ali niso hoteli razumeti pravega značaja tega gibanja.

Želja avstro-ogrskih Slovanov je bila ujedinjenje na podlagi popolne enakosti s srbskimi brati, ne pa podvrženje ali utapljanje v Veliki Srbiji.

Avstro-Ogrska je skušala s klevetanjem jugoslovanskega gibanja in velikosrbsva odvrniti od njega Hrvate in Slovence. Žalibog pa so dobile avstrijske obtožbe nekakšno verodostojnost ravno vsled govorov nekaterih srbijskih javnih delavcev in pisateljev, ki so razumevali jugoslovansko ujedinjenje samo kot utelešenje jugoslovanskih pokrajin Avstro-Ogrske tedanji Srbi. Ravno vsled tega so se pojavila nasprotstva že v prvem koraku tega gibanja in na tem Jugoslavija še vedno trpi. Zraven je prišla še zapadna orijentacija avstro-ogrskih južnih Slovanov, dočim so bile misli Srbije od Kosovske Srbije okrenjene na jug. Toda kljub vsem tem razlikam in razdorom so pesniki in fantasti v vseh jugoslovanskih deželah davno odkrili edinstveni jugoslovanski ideal.

Vi Sire, Srbin iz Srbije, ste bili eden od prvih mlade generacije, ki ste sprejeli in avtoritativno proglasili ta ideal. Leta 1916 ste v Londonu slovesno izjavili: »Naš ideal je ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki jih je zla usoda razdelila.« Vaše besede so našle močnega odmev v angleškem tisku. »Times« so takrat zapisale: »Prerojena Srbija ne bo več samo Srbija, temveč Zedinjene države Jugoslavije.«

Jako dobro mi je poznano, da tedaj in tudi kasneje niso bili vsi srbijski državniiki tega vzvišenega naziranja in da je bil veteran Pašić bolj naklonjen velikosrbski koncepciji Jugoslavije in to celo po podpisu znamenite kriske deklaracije julija 1917.

Toda kriska deklaracija je stala in stoji kot neobhodna misel vodnica za vse one, ki žele razumeti ujedinjenje Jugoslavije.

V tej deklaraciji sta Pašić in dr. Trumbić kot »polnomočna zastopnika Srbov, Hrvatov in Slovencev« priznala »željo našega naroda«, da se konstituira v neodvisni narodni državi ter je bil dosežen tudi sporazum glede skupne zastave in krone kakor tudi glede verske in politične enakosti vseh treh drobcev jugoslovanskega plemena. Vi, Sire, niste nikdar odstopili od te deklaracije in ravno zato je Vaša krona vrhovni simbol in jamstvo narodnega edinstva. Mi smo bili vedno odločni nasprotniki tako velikosrbskih kakor tudi velikohrvatskih stremeljenj. Po našem naziranju je pravi dokaz jugoslovanskega patriotizma ta, da bodo Srbi, Hrvati in Slovenci predvsem lojalni državljani svoje ujedinjene domovine.

Nočem govoriti o vzrokih tragičnih dogodkov v skupščini. Znana je velikodušnost, s katero ste hoteli utešiti prizadete. Ne morem si zato predstavljati, da bi ostal Vaš trud zaman in

da bi mogle stare razmere med Hrvati in Srbi vzplamteti v plamen, ki bi mogel uničiti blino edinstvo njihove skupne domovine.

Prepričan sem, da bodo vsi uvideli v pogubnih posledicah nebrzdane strasti

jasno svarilo pred nevarnostjo, ki more ogroziti njihovo pridobljeno svobodo. Vsi narodi, ki jih je svetovna vojna osvobodila, jamčijo za dedščino, dobljeno od onih, ki so umrli. In mi, ki smo imeli zaupanje v Jugoslovane, jih rotimo, naj se ne izneverijo temu svetemu jamstvu z notranjimi boji. Ne sme se delati za zmago te ali one zasebne težnje, temveč za ustvaritev resnično slobodnega in tolerantnega sistema sodelovanja za skupen blagor.

Vsa Evropa se naglo približuje osigurane in konstruktivnemu miru. Zato pravočasno razmisli vlogo, katero je popeliramo vsi prijatelji Jugoslavije v zapadni Evropi na Vaše Veličanstvo, da zvana, da igra Vaša država.

Madžarsko poslaništvo v Pragi na javni dražbi

PRAGA, 15. septembra. Prihodnje dni bo prodano tukajšnje madžarsko poslaništvo na javni dražbi. Madžarska je bila namreč že pred dvema letoma obsojena od haaškega mednarodnega razsodišča na plačilo odškodnine Češkoslovaški v znesku 1.5 milijona Kč. Čeprav je postala sodba že pravomočna, pa madžarska vlada kljub temu zneska ni hotela plačati. Ker je bila dovoljena tudi eksekucija, bo sedaj madžarsko poslaništvo v Pragi prodano na javni dražbi.

Strašen orkan v Ameriki

Chamberlin na potu v Ameriko utonil?

PARIZ, 15. septembra. »Matin« poroča iz Newyorka, da je včeraj strašen orkan napravil v Zapadni Ameriki silna opustošenja. Posamezne pokrajine so popolnoma uničene. Po dosedanjih podatkih je nad 100 mrtvih, več sto pa ranjenih. V Rockfordu je vihar najprej podrl visok tovarniški dimnik, ki je padel na pošlopje in isto porušil. Izpod razvalin so potegnili dosedaj 30 delavcev. Ponesrečilo se je tudi mnogo parnikov. V Newyorku sumijo, da je postal žrtev orkana tudi parnik »Orkora«, s katerim je potoval angleški zunanji minister Chamberlin s svojo rodbino na Havano. Zajel ga je najbrže orkan. Ker že 24 ur ni nobenega glasu o njem, domnevajo, da se je najbrže potopil. Mesto Saturce na otoku Portorica nudi sliko kraja, ki je doživelo najhujše bombardiranje.

Tatovi na trgu

so neugnani. Kadar je tako slabo vreme kakor danes, ko morajo gospodinje poleg svojih košaric nositi še dežnike, so še posebno predržni. Danes zjutraj je drzen uzmovič neki železničarski ženi iz Pragerskega izmaknil iz roke ročno torbico z okrog 300 Din gotovine ter se izgubil v gneči. Tatvina je bila takoj javljena policiji.

Zenitbene ponudbe po listih so danes nekaj vsakdanjega. Začetek tega oglaševanja je pa zasluga nekega angleškega časopisnega založnika, ki je prvi oglaš te vrste priobčil v svojem listu 19. julija 1695. Prvi za njim so prišli Nemci. Glavno avstrijsko glasilo »Wiener Zeitung« je imelo prve oglase te vrste leta 1793.

Ko spregovori centrala

Pred nocojšnjim zborom KDK.

Maribor, centrala našega političnega življenja v mariborski oblasti, je po novno dajal smernice političnemu gibanju po vsej pokrajini. Iz Maribora je tudi že pred leti prvičrat in ponovno bila povdarjena zahteva po potrebi sodelovanja vseh onih, ki hočejo svobodni razmah vseh političnih, gospodarskih in kulturnih sil v naši pokrajini, iz Maribora je vznikla ideja takozvane »napredne fronte«, ki je končno po tolikih peripetijah postala meso in kri in katero je naše podeželje pozdravilo z nedeljeno radostjo in globokim razumevanjem.

Dočim pa je to podeželje že na celi vrsti zborov z vso odločnostjo potrdilo pravilnost in nujnost tesnega sodelovanja obeh v KDK koaliranih strank, tako v Slov. Bistrici, Konjicah, Ptuj, Središču, Murski Soboti, Belčincih itd. in dočim se pripravljajo na enake manifestacije solidarnosti tudi drugi kraji, Kozje, Šmarje, Slovenjgradec, Celje itd., še naša »metropola« mariborske oblasti doslej ni spregovorila. In vendar je bilo iz razlogov politične taktike potrebno, da spregovori tudi naša centrala, da da vsej ožji in široki okolici, da da celi naši pokrajini jamstvo za iskrenost in trdno voljo, da je tudi ona, v kolikor je napredna, odločena podpirati borbo KDK do zmagovitega konca. KDK si ne ustvarja, da bi imela v Mariboru večino. Preveč heterogena je konstrukcija mariborskega prebivalstva, da bi mogla politična linija KDK, ki ima predvsem agrarno obilježje, toda brez kakoršnegakoli razrednobojnega priukusa, kakor je zopet te dni pravilno povdaril g. Pribičević, v Mariboru računati na večino. Prevladujeta za enkrat marksistična in klerikalna internacionala, ki skušata obe predvsem z demagoškimi gesli vzdržati svoje pozicije. Toda nedvomno je, da ima danes v Mariboru in bližnji okolici zlasti SDS, deloma tudi SKS, da ima celokupna KDK tako močne pozicije v naši centrali, da preko nje ne more iti nihče več, in naj se eni in drugi še tako trudijo omalovaževati našo moč. Ponovno že so politični dogodki dokazali, da smo sila, ki se jo mora upoštevati. In to vključ temu, da imamo v naprednih vrstah v Mariboru še vedno nekaj ljudi, ki iz razlogov osebne ambicije in v žalostnem nerazumevanju položaja skušajo kuhati svoje osebne politične juhe, dasi so se njihovi tovariši v Ljubljani in drugod že pred delj časa odločili za trezno in realno politiko v vrstah SDS odnosno KDK.

Ko torej nocoj po dolgih letih prvič zopet zborujemo v Mariboru skupno s somišljeniki in prijatelji obeh v KDK združenih skupin in ko pridejo med nas narodni zastopniki obeh skupin, da nam pokažejo vero v končno zmago naših idej in idealov, ko bomo pozdravili prve borce za te ideje in ideale v naši sredini, se zavedajmo, da je naš Maribor poklican igrati tudi v bodoče važno ulogo ne le kot upravna, kot gospodarska in kulturna centrala naše mariborske pokrajine, ampak da mora prednjačiti tudi v politični borbi, in da mora izginiti iz naše srede vsakršno dvoživkarstvo.

Naš Tajget

»2-3 sobno stanovanje išče mirna stranka. Ponudbe pod »Brez otrok« na upravo lista«.

Skraini čas je, da se zamislimo v bridkost, ki je vsebuje gornji inserat. Take inserate čitamo dnevno v naših časopisih in prozorno naglašanje »Brez otrok« pri iskanju stanovanj ni brez pomena. Če sem se namenil, da pišem o tem, je temu vzrok ne toliko omenjeni inserat, kakor žalostno, a resnično dejstvo, da se skoro vsak stanovanjski najemnik, ki mu je bilo stanovanje odpovedano, pritožuje, da ne more dobiti drugega stanovanja, ker ima otroke. Takih revežev je na stotine samo v našem mestu. Napravili so že nebroj potov, šli so od Poncija do Pilata, a bili so povsod zavrnjeni, četudi bi zatajili svoje otroke, ki so mnogim stanovalcem le dobrodošla preteza, da lažje zavrnejo in odpravijo prošilca. Dejstvo je, da so postali otroci največja ovira pri iskanju stanovanj. Otroci ne pomenijo več blagoslova družine, marveč največje breme, ki vodi v obup. Številne delavske in uradniške družine se nimajo boriti samo z vsakdanjimi težavami, ki jih povzroča draginja ob sedanjih nizkih plačah, ampak so jim tudi povsod zaprta vrata, kjer si iščejo strehe. Za nje nikjer ni mesta, gre jim kakor Gregorčičevemu »siromaku«. Drugega jim ne bo preostajalo, kakor jahalnica in hlevi bivše dragonske vojašnice, ki so najboljše in najzgodovnejši dokaz gornje trditve. Tamkaj se že sedaj nahaja mnogo družin z malimi otroki in še mnoge se jim bodo pridružile. Stari Grki v Sparti so šibke, nebolgliene otroke odlagali v gorovju Tajgeta, da tamkaj poginejo, mi pa dopuščamo, da se zdrava deca tira v propast na ta način, a ji odre-kamo človeško bivališče.

Za otroke torej, ki so najbolj potrebni nege in higijenskih stanovanj, so dobra najslabša »stanovanja«, ki si jih moramo misliti, ako jih sploh smemo tako imenovati, ker nasprotujejo vsem higijenskim predpisom o stanovanjih in se je le čuditi, da je dandanes, ko imamo sanitarne zakone in uradne zdravnike, kaj takega mogoče.

To poglavje je eno izmed najbolj žalostnih po prevratu, ki govori dovolj prepričevalno, da preživljamo težko krizo. Iz komoditete pozabljamo na svoje dolžnosti do bližnjega, do naroda. Otroke smatramo za nadlego, dasi vemo, da brez naraščaja, brez mladine, ni bodočnosti naroda! Poglejmo, kako pozornost posvečajo mladini naši sosedi, Nemci in Italijani! Kakšen pomen ima pri nas zakon o zaščiti dece in mladine, kakšen pomen vse prizadevanje šol, mladinskih društev, občinskega in oblastnega mladinskega skrbstva, če pa vse to delo podere stanovanjski zakon, ki ne vsebuje niti ene določbe v prilog naši deci, marveč je prepušča na milost in nemilost stanodajalcem. Ni to majhen, brezpomemben problem, kajti v Mariboru samem je na stotine takih družin, ki pripadajo neimovitim slojem od uradnika preko malega obrtnika do delavca. Družine brez otrok že nekako najdejo kako zaklonišče, bodisi kot podnajemniki ali kakorkoli, toda za družine z otroki so zaklenjena vrata. Tak je na žalost dandanes položaj, kljub temu, da je bila z zakonom z dne 30. aprila stanovanjska zaščita delno podaljšana. Kaj bo 1. maja prihodnjega leta, ko se stanovanj. zaščita docela ukine?

Ako pomislimo, da tvori stanovanje podlago družinskemu življenju, si lahko napravimo sodbo, kako razrvano bo naše življenje v doglednem času, namesto da bi se popravljalo od posledic vojne. Široke plasti naroda so najbolj plodovite ne samo v pogledu materialnih dobrin, ki jih ustvarjajo s svojim delom, ampak tudi v pogledu naraščaja. Od njih ima pričakovati država največ koristi. Torej se jim mora omogočiti minimum za življenje, med katerega spada nedvomno tudi higijensko in ceno stanovanje, kar kar veča zlasti za delavske družine z mnogimi otroki. V nobenem slučaju bi se ne smelo trpeti, da se odganjajo prošilci za stanovanje, zato ker imajo otroke, dočim ostajajo stanovanja prazna ali pa se preuredijo v poslovne lokale.

Ako v tej zadevi zaslišimo stanodajalce, bodo vsekakor složno odgovorili, da so imeli doslej z družinami z deco-

slabe izkušnje. Povojna pokvarjenost mladine da jih je napotila do tega, da so postali pri sprejemanju takih najemnikov bolj previdni, ker hočejo imeti v hiši red in mir. Je to vse prav in lepo, tudi to radevolje priznamo, da starši v mnogem oziru preveč razvajajo svoje otroke in Bog ne daj, da bi se kdo vtikal v njihove zadeve, četudi izprijenosti njihovih otrok, ki prekorači večkrat vse meje, ni ne konca ne kraja, radi česar pride do preprirov v hiši, da težjih slučajev, ko starši dajajo otrokom potuho celo pri kraji in nemo-ralnem življenju, niti ne omenjamo. V takih slučajih se gotovo ne da ničesar napraviti in se mora dati hišnemu gospodarju prav. Toda to še nikakor ne opravičuje stališča, ki so ga stanodajalci splošno zavzeli napram stanovanjskim najemnikom z otroki. Res je, da se bodo morali mnogi stanovanjski najemniki od-vaditi postopanju proti hišnim gospodar-jem, ki je bilo v običaju za časa stano-vanjeve zaščite, a se mora sedaj, ko sto-pa zopet v veljavo svobodna pogodba, jenjati v interesu obeh pogodbenikov. Res je pa tudi, da se morajo tudi stano-dajalci zavedati, da živimo sedaj v pre-hodni dobi, ki zahteva, da se morajo in-teresi posameznikov umakniti interesom celokupnosti. Tu se mora zlasti obsoditi špekulacije s stanovanji, s katerimi po novem zakonu lastniki sami razpolagajo, čim se ista izprazni. Kako naj delavec, ki zasluži od 800 do 1000 Din mesečno, zmaga je najemnino od 200 do 500 Din mesečno in v mnogih slučajih tudi višje!

Družba je dolžna, da skrbi za bodočnost svojih šibkih članov, in ako tega prostovoljno ni mogoče doseči radi pre-velike prepojenosti z materializmom, mora nastopiti v korist šibkejših social-na zakonodaja. Če se bo moral uvesti nov stanovanjski zakon, ki bo samopaš-nosti mnogih stanodajalcev napravil konec, bodo temu krivi dotičniki sami. Že sedaj pa se mora ukreniti potrebno, da stanodajniki, ki odklanjajo najemnike z deco, prispevajo v obliki davščin za zgradbo občinskih stanovanjskih hiš, v katerih bodo našle za zmerno najemnino sprejem tudi revne družine z otroki, da jim ne bo treba stanovati v hlevih. Svobo-dno razpolaganje s privatno lastnino se mora omejiti, čim prične ogroziti inte-rese celokupnosti, to rešnico so preis-kusili že stari narodi, ker je egoizem že od nekdaj triumfal nad altruizmom. Za-pomnimo si: nad vsemi skrbmi mora bi-ti skrb za naš naraščaj, ki je ogrožen!

Kompetentni faktorji naj vzamejo to na-znanje in naj v tej smeri nadaljujejo delo, da se bodo končale sramotne razmere, ki smo jih primerjali s Tajgetom.

Mitrovićevo slovo od Maribora

Priljubljeni dolgoletni ravnatelj in kapelnik naše opere, g. Andro Mitrovič, je odpotoval iz Maribora v Leipzig, odkoder nam je poslal sledeče pismo s prošnjo za objavo:

Ker je — za mene zlasti — zelo težka ločitev od milih oseb in ker so okolščine zahtevale, da naglo odpotujem, mi je bilo nemogoče posloviti se od vseh, kakor bi to bila moja dolžnost in kakor so mi diktirala moja čuvstva.

Zaradi tega se tem potom poslavljam od vseh milih prijateljev in znancev, — v gledališču in izven gledališča — zlasti pa od celokupnega mariborskega občinstva, ki mi je za časa mojega delovanja v Mariboru bilo vedno naklonjeno, ter je moje delo spremljalo le z ljubeznijo in s simpatijami. Zato se ločim le težkega srca, ali z najlepšimi spomini od vseh teh in zapuščam ta mili, lepi kraj, kjer sem skozi šest let, vkljub težkemu in napor-nemu delu, doživel le lepo in dobro od vseh strani.

Prisrčna hvala g. intendantu dr. Bren-čiču, kritiki in vsem, ki so mi bili naklonjeni ter storili to, da se morem od njih ločiti le z najlepšimi občutki.

Drago mariborsko občinstvo pa pro-sim, naj ne pozabi na mariborsko opero in naj se včasih spomni tudi na mene, ki ostanem hvaležen za vse lepo in dobro, kar sem v Mariboru imel.

Leipzig, 12. septembra 1928.

Andro Mitrovič.

Mariborski in dnevni drobiž

Usi na shod v Narodni dom

Drevi, ob 19.30 (po osmih) bo v dvorani Narodnega doma zborovanje Kmečko-demokratske koalicije, na ka-terem bodo poročali poslanci: dr. Kra-mer, Ivan Pucelj, dr. Pivko in Veče-slav Vilder iz Zagreba. Pristaši in prijatelji KDK v Mariboru in okolici se pozivajo, da se v kar najbolj čast-nem številu udeležijo manifestacijskega zborovanja KDK.

Seja krajevnih organizacij SDS za V. okraj

danes odpade in se bo vršila prihodnjo soboto. Vabimo vse člane in somišljeni-ke, da se udeležijo zborovanja KDK v Na-rodnom domu. — Odbor. —

Pijačka železničarjev.

Finančno ministrstvo je dostavilo ge-neralni direkciji državnih železnic odlok, da ta ubira od uradništva skozi 36 mese-cev po Din 10, skupaj Din 360, od nižjih uslužbencev in upokojenecv pa po Din 5 za Savez nabavljalnih združenj. Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev je proti temu takoj protestira-lo pri ministru za promet ter ga v svoji obširni predstavi, priobčeni v »Glasniku železničarja in brodarja« od 31. avgusta 1928 opozorilo, da imajo železničarji la-stne zadruge, katere niso v nobeni zvezi s Savezom nabavljalnih združenj ter ne pričakujejo od te akcije nobene pomoči. Krivično je zahtevati od železniškega o-sobja, da ono podpira njemu tujo ustano-vo, s katero ni v nobeni zvezi. Železni-ška uprava se spomni svojih uslužben-cev le tedaj kadar je treba vzeti, slepa in gluha pa je, kadar je treba dati. —

Iz šolske službe.

Oblastni šolski nadzornik prof. Ivan Vrščaj v Mariboru je trajno upokojen. Marija Lapajne je nameščena kot strokovna učiteljica na meščanski šoli v Mežici. —

Iz poštne službe.

Za uradnike so nekateri pogodbeno imenovani Lovro Petovar v Ivanjov-cih, Miroslav Valpotič v Križevcih pri Ljutomeru, Ivan Smerdu, Marija Štebe in Ludvik Podgornik na Mariboru 1, Peter Kotnik in Franc Vavpotič pri pošti Maribor 2, Ignacij Pečnar v Ro-gaški Slatini, Ivan Kreft pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Franc Mlinarič v Sre-dišču ob Dravi, Ana Eržen v Hočah, Ivan Gams v Celju, Viktor Zagorski v Mariboru, Josip Savelj v Celju, Jo-sip Černovšek pri Maribor 2. —

Kam plovemo.

Včerajšnji naš članek pod tem na-slovom o uvedbi nove »Prve čitanke«, ki se smatra s strokovnega stališča kot neprikladna za sedanjost dobo, vse-buje tudi stavke, ki bi mogli izgledati kot osebni napad na sicer zaslužnega nacionalnega delavca g. prof. Majce-na. G. profesor Majcen se v svojem javnem udeleževanju ni nikdar poli-tično eksponiral, temveč je imel vedno pred očmi le dobrobit in blagor naše-ga naroda. O kakem njegovem strem-ljenju po »zaradi« z imenovano knji-go ne more biti govora in se dotični od-stavek tudi ne nanaša nanj. —

Udeležba na velesojmu v Solunu.

Interesenti, ki se nameravajo udeležiti mednarodnega sejma v Solunu kot raz-stavljalci, naj pošljejo takoj svoje bla-govne vzorce in prijave Trgovski zbor-nici kr. SHS v Solunu. Obenem naj tele-grafično sporočijo ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu, koliko prostora potrebujejo. Semenj se bo vršil od 30. septembra do 15. oktobra. Blago mora biti v Solunu najkasneje do 26. septem-bra. O udeležbi naj tvrdke obvestijo tudi Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. —

Nesrečni žebli in črepinje.

Železničarja Dolinška šletni sin Bogomir iz Matija Gubčeve ulice je po nesre-či padel s steklenico v roki ter si na črepinjah prerazal prst na desni roki. — Melhijar Pintarič, 19letni stavbinski de-lavec je pa med delom z boso nogo stopil na žebelj ter se močno ranil. Oba se zdravita v bolnici. —

Vlomilski poskus.

Deževne in neprijetne noči so ljube vlomilcem. Neka gospodinja v Matherje-vi ulici je sinoči v pozni uri slišala pre-vidno odpiranje ograjnih vrat, ki vodijo na dvorišče, — in opazila je tudi dve mo-ški postavi. Ko je klicala, sta se sumljiva obiskovalca izgubila v noč. Zjutraj se je ugotovilo, da sta se ukvarjala tudi z le-stvico, ki je ležala ob ograji. Očividno sta hotela iz dvorišča vlomiti v prvo nad stropje, kjer so stanovalci odsotni. V naglici je eden izgubil kapo, krojeno ka-kor »šajkača«, ki pa ni vojaška, ker manjka žig, s katerim so označena vsa erarična oblačila. —

Divjaška zabava.

Nekemu železničarju, ki se je te dni ponoči vračal po Radvanjski cesti do-mov, se je zazdelo, da je tako, kakor nekda ko je moral na gališki fronti na patroljo. Naenkrat mu zažvižga kroglamimo ušes. — Mož leže ob cesti na tla — baš kakor nekda na fronti — ter ča-ka, kaj še pride. Bilo je še par strelav in sicee revolverskih od iste strani, kjer je pozneje, ko se je previdno pomikal naprej, opazil neki koleselj. Policiji so pozneje povedali v neki radvanjski go-stilni, da je neki gost v svoji vinjenosti basal svoj revolver, ko je odhajal. — Si-noči je pa stražnik v Jezdarski ulici u-stavil nekada mladeniča, ki je — seveda »kar tako za šalo« — po ulici streljal s flobertom. Take »šale« bi se raznim ob-jestnežem pač morale izbiti iz glave.

Nesrečna vožnja.

Soproga upokojenega poštnega usluž-benca 62letna Frančiška Stranišek je v Moravcih pri Ljutomeru padla z voza ter si zlomila rebro. Zateči se je morala v bolnišnico. —

Ponesrečil se je

v Čreti pri Slivnici 44letni viničar Mar-tin Vigec. Ko je obiral sadje, je padel z drevesa ter zadobil notranje poškodbe. Odpremili so ga v mariborsko bolnico.

Nesreča pri delu.

V Zgornji Bistrici se je 38letni dr-var Martin Drašler pri svojem delu v gozdu vsekval v desno nogo ter se glo-boko ranil. —

Prof. H. Družovič

poučuje klavir, violino in muzikalno te-orijo. Koncertna pevka M. Družovičeva poučuje solo-petje. Krekova ul. 14. II. —

Oddaja dela.

Mestna občina oddaja za izvršitev ka-nala v Samostanski ulici in za napravo podzemskega stranišča na Glavnem tr-gu, vsa zidarska, betonska in druga dela potom razpisa, ki je danes med oglasi.

Dijaki

se najboljše oskrbijo s šolskimi knjigami in vsemi šolskimi potrebščinami v knji-garni Tiskovne Zadruga na Aleksandrovi cesti št. 13. —

Sokolsko društvo v Mariboru,

gradbeni odsek, priredi dne 30. septem-bra veliko javno tombolo s sledečimi dobinki: kompletna spalnica, šivalni stroj, kuhinjska oprava, dirkalno kolo, voz premoga, sani, smuči, drsalke, gramofon, obleke in mnogo drugih praktičnih daril. Našo za 7. oktobra določeno tombolo smo preložili na ljubo invalidskemu u-druženju v Mariboru na 30. septembra in prosimo, da bo sokolsko in nam naklonjeno občinstvo to upoštevalo ter pri-dno segalo po srečkah in s tem pripomo-glo do čim večjega uspeha. — 1739

Planinski koledar za leto 1929

hočem zopet izdati, ker me mnogi k te-mu nagovarjajo. Vsled tega prosim vse Planiskemu koledarju naklonjeno občin-stvo, da ga potom dopisnice naroči, da vidim ali se zglašijo zadostno število ali ne. Obenem prosim za popravke v bese-dilu koledarja 1924 in novo gradivo za koledar vsaj do konca septembra. Inse-ratov ne bom priobčil. Prebitek gre v planinske svrhe. Planinski pozdrav! — Brunon Rotter, Maribor, Krekova ulica št. 5. — 1741

»Ljudska samopomoč«

v Mariboru šteje že nad 9000 članov in je izplačala do danes Din 152.895 na pod-porah. Samo do 30. septembra se še sprejemajo vse zdrave osebe do 60. leta. Ali ste že član tega društva? 1740

Ure, zlatina na obroke

brez povika — Ilzer, Maribor, Gomo-ska ulica 15. — IX

Zgodbe in anekdote o Tolstoju

IZ SPOMINSKE KNJIGE BORISA BRODSKEGA, KI JE IZŠLA SEDAJ V RU-SIJI.

Tolstoj ni bil praznoveren in tudi pred-sodkov ni imel nobenih. Ni se bal, biti trinajsti pri mizi in posmehoval se je vsakemu praznoverju. In vendar je igrala številka »28« v njegovem življenju veliko ulogo.

Osemindvajsetega leta je bil rojen, osemindvajsetega je izšla njegova prva knjiga, istega dne je bil rojen njegov prvi sin, pozneje se je na ta dan eden njegovih sinov oženil in končno — je osemindvajsetega zapustil svojo hišo, da se v njo nikdar več ne povrne.

Do pozne starosti je rad igral. Nekdaj — bilo je to tedaj, ko se je prvič oddrgal od umetniškega dela — je zaigral na kitajskemu biljaržu z nekim kapetanom v Moskvi 1000 rubljev. Ker ni imel denarja, je kljub sklepu, da svojih spisov ne izda, prodal svoj roman »Kozaki« založniku Katkovu. S tem denarjem je plačal svoj dolg pri igri.

Turgenjev je o tem pisal: »Tolstoj je v Moskvi pri igri izgubil 1000 rubljev ter od založnika dobil ta denar za svoj roman. Daj Bog, da bi vsaj tem potem zopet spoznal svojo pravo nalogo!«

Tolstoj je l. 1861. obiskal v Weimaru deško šolo znanega pedagoga Julija Stoezler-ja. Prisostvoval je pouku v razredu učitelja dr. von Bode-ja. Bilo je spise. Ko so otroci pisali, je hodil Tolstoj med klopi ter ogledoval zvezke. Ob koncu ure je dejal: »Te zvezke pa

vzamem seboj!« — Učitelj, ki je šele pozneje zvedel, kdo je bil njegov gost, je razlagal, da to ne gre, ker so zvezki še novi in ker ubožna šola ne zmore drugih.

»Temu je lahko pomagati«, je rekel Tolstoj ter odšel iz učilnice. Za nekaj minut se je vrnil z velikim kupom zvezkov, katere je kupil v najbližji trgovini. Nove zvezke je razdelil, popisane pa pobral.

Prof. Masaryk je bil pri Tolstoju. Šel je z njim na vas med kmete, da vidi, kako živijo. V neki hiši se je sedanj pred-sednik ČSR zjokal nad veliko revščino.

Tega Lev Nikolajevič ni pozabil in je o obisku Masaryka večkrat zelo ginjen pripovedoval.

Na izlete na Krim se je veliki umetnik in mislec rad vozil z enovprežnim vozom. Nekoč je bil z njim Maksim Gorkij.

Na cesti sta naletela na dva elegantna gospoda in je konj od enega stal sredi ceste ter zapiral vozu pot. Gorkij je takoj spoznal oba za velika kneza, ki sta imela svoja posestva v bližini.

Tolstoj je obstal z vozom ter mirno opazoval dvojico. Jezdeca sta gledala nalašč v stran. Konj se je sam umaknil in voz je imel zopet prosto pot.

Tolstoj je dejal z nasmehom: »Bedaka sta me gotovo spoznala« — ter pristavil: »A ne pozabi, da mi je pot napravil konj.«

Prosveta

Karlo Rupel

Mladi ljubljanski violinist **Karlo Rupel** je s svojimi dosedanjimi koncertnimi nastopi že vzbudil vseobčo pozornost, tako pri publiki kakor tudi pri kritiki. Prorokuje se mu sijajna bodočnost in gotovo bo še kdaj zavzemal vodilno in reprezentativno mesto med našimi domačimi umetniki. Njegov samostojni koncert, v četrtek 20. tm. v veliki kazinski dvorani bo radi tega vrlo zanimiv, ker nam bo še dal sliko umetniških stremeljenj in uspehov našega prvega domačega muzikalnega instituta, ljubljanskega konzervatorija. Rupla smo že slišali ob priliki lanskega koncerta ljubljanskega Akadem-skega pevskega zbora v veliki Unionski dvorani; napravil je vtis zrelega umetnika. Sicer pa je še v drugi zvezi z našimi muzikalnimi prilikami. Njegov prvi učitelj je bil Fran Topič, ko je še bil ravnatelj Glasbene Matice v Trstu. Tudi priznani violinski pedagog, profesor Šlajš, pri katerem se je šolal v Ljubljani, je bil eno leto učitelj na šoli naše Glasbene Matice. Pri njem je završil letos svoje študije z odliko. Obenem pa je Rupel tudi slušatelj filozofije, kateri študij pa hoče sedaj opustiti, ker ga je sprejel mojster Ševčik v Pragi med svoje učence. Na svojem potovanju v Prago se bo sedaj oglašil pri nas.

Iz poročil o dosedanjih nastopih našega umetnika je posneti, da nam predstavi že muzikalno osebnost, ki poseduje vse one predpogoje, ki so potrebni za uveljavljenje v umetniškem svetu. Tehnika njegova je visoko izpopolnjena, od-davanje zrelo in toplo občuteno. Med učenci-violinisti na ljubljanskem konzervatoriju je veljal za najnadarjenejšega in najvztrajnejšega.

Ruplov spremljevalec na klavirju M. Lipovšek, je učenec odličnega pianista-pedagoga, prof. Ravnika. Pri njem se zlasti podčrta njegovo lahkotno in diskretno spremljevanje, kar pripomore k najbolj popolni enodušnosti skupne igre.

Ruplov koncert je svojevrsten pojav v našem muzikalnem življenju. Je domač kulturni pojav in kot tak za nas večje-ga pomena, kot marsikateri zunanji. Naša publika bo gotovo dala mladima umetnikoma pobudo s kar najbolj častnim obiskom koncerta.

Kaj še čaka na izume

Organizacija angleških izumiteljev, ki šteje 1500 članov, izda vsako leto spis z naslovom »Kaj je še potrebno?«, v ka-

terem objavlja odgovore občinstvu na vprašanja, s čim naj si izumitelji bavijo, da ustrezajo ljudem. V letošnjem spisu zahtevajo ljudje med drugim sledeče izume: britev, ki je ne bi bilo treba nikdar brusiti. Kolo z električnim pogonom. Fotografski negativ, ki bi se mogel razvijati tudi podnevi. Blatobran na avtomobilih, ki bo varoval mimoidoče, da jih avtomobili ne oškrope z blatom. Papir, ki bo nezgorljiv. Kamero, s katero bo mogoče fotografirati tudi v temi. Črnilo, ki se takoj posuši, da ne bo treba pivnikov. Svinčnik, ki bi pisal tako črno, kakor tinta. Razložljiv dežnik, ki bi ga moški mogli nositi v žepu, ženske pa v svojih torbicah. Ubogi izumitelji. Kaj jih še vse čaka!

Koliko poštnih znamk se porabi na leto

Urad za pregled svetovnega poštnege prometa je izdal statistiko, iz katere je tudi razvidno, koliko poštnih znamk se porabi na leto. Največ jih porabi ameriška unija in sicer 22 milijard v vrednosti 2,7 milijard zlatih frankov. Potem pride Anglija, ki je porabila znamk za 840, Nemčija pa za 762 milijonov zlatih frankov. Za Nemčijo se vrstijo: Francija, Japonska, Italija, Avstrija, Švica, Holandska, Španija itd. Najmanj znamk je porabila Turčija — za 4,105.000 milijonov — ter je pod svobodnim mestom Gdan-skom, ki je porabilo znamk za 4,215.000 milijonov.

KARO

Ia boks cestni čevlji za gospode		
Din 265.—		Din 290.—
Ia Pitling strapac čevlji za gospode in dečke		
36—38	39—42	43—45
240.—	270.—	290.—
Ia strapac čevlji temnorjavji dullboks		
36—38	39—42	43—45
280.—	310.—	340.—

Vse vrste strapasnih in cestnih čevljev za dame, deklice, dečke in otroke

Specialni izdekl:

Gojzerji, lovski- in skičevlji iz Olaf chromjuhten usnja.

Maribor, Koroška c. 19

1744

„Srečna zaročenka sem“

pravi razumna Mica, „Zmeraj bom mladostno izgledala, ker RADION prevzema mesto mene najtežje delo v hiši in sicer pranje perila. RADION pere sam in

varuje perilo!“

Sport

Jutrišnji sport

Igrišče SK Maribora

ob 8.30 nogom. prvi mladini SK Maribora in SK Rapida; samo ob lepem vremenu.

ob 10.30 prvenstvena hazenska tekma SK Maribor—SK Ptuj; ob vsakem vremenu.

Igrišče SK Rapida:

ob 14. prvenstvena nogom. med rezervama Rapida in Svobode.

ob 16. mednarodna prijateljska DSV Leoben—SK Rapid.

MOLNP službeno.

Igralci Unterreiter, Kirbiš, Brtoncelj, Vodeb (vsi ISSK Maribor) in Pavlin (SK Železničar) naj pridejo zanesljivo nočjo ob 19.30 do 20. v kavarno Jadran. Doma naj ima pripravljene vsak čevlje in dokolenice za Ljubljano! —

DSV Leoben—SK Rapid.

Jutrišnji gost SK Rapida iz Leobna je prvak štajerske province, ki razpolaga z jako dobrim moštvo; odlikuje se zlasti po hitrosti in odločnosti. Nekaj zadnjih rezultatov, ki so prav odlični za Leoben: KAC (Celovec) je bil premagan 3:2, Salzburger SK 7:2, Mariborski Rapid 5:2! Razen tega je bil celo premagan kompletni GAK (Gradec) in tudi Šturm se je moral ukloniti. Ugodna lega Leobna omogoča stalne stike z Gradcem, Celovcem, Dunajskim novim mestom, Solnogradom itd. Zato ni čuda, da je pridobilo moštvo DSV Leobna razmeroma silno veliko na znanju in rutini. Z jutrišnjo tekmo se nam Leoben prvič predstavi v našem mestu in če so gornji rezultati realni, se nam obeta lepa tekma, v kateri bo Rapid moral igrati požrtvovalno in predvsem boljše, kot ga smo opazili to ob priliki otvoritve igrišča, ako hoče do V predtekmi se srečata rezervi Rapi-

seči ugoden rezultat.

da in Svobode v boju za točke. To je prva letošnja prvenstvena tekma rezerv. V bodoče ne pojde pri teh igrah le za naslov prvaka okrožja kot lani, temveč tudi za dosego lepega pokala, ki ga je podaril MO.

Hazena SK Maribor SK Ptuj.

Na igrišču SK Maribora se odigra jutri ob 10.30 ob vsakem vremenu prvenstvena tekma med družinama SK Maribora in SK Ptuj. Če zmaga to pot mariborska družina, ji ni mogoče vzeti prvenstva v mariborskem okrožju za leto 1928. Ptujčanke so se vestno pripravljale na borbo za točke in odkrito povedano ne bi bili presenečeni, če izsilijo jutri zmago, kar hočejo na vsak način doseči. Saj imajo jako dobro vigrano sedmorico in v napadu in vratarici zelo dobre moči. SK Maribor nastopi v naslednji postavi: Švajger, Zinka, Vida, Hilda, Danuška, Olga, Verica. Sodil bo g. Voglar.

V predtekmi nastopita v prijateljskem srečanju prvi mladini SK Maribora in SK Rapida. Naše mesto se lahko ponaša z najboljšimi mladinskimi moštvii v nogometu Slovenije. Tekme te vrste nudijo vedno jako zanimiv sport. V slučaju slabega vremena odpade mladinska tekma.

Sportno društvo Bistrica

v Slov. Bistrici priredi jutri 16. tm. športni dan z naslednjim sporedom: ob 10. tek po mestu, 600 m; ob 10.30 štafeta po mestu (400 m); ob 14. kolesarska dirka v dveh skupinah na progi Slov. Bistrica—Maribor vodovod in nazaj. Po dirki zabava v hotelu Beograd, kjer bo nastopila lastna društvena godba.

Interesantne sportske vesti.

Pod tem naslovom prinaša današnji »Juturnji list« razne drobne vesti o športnem življenju. Med drugim: »Železničar v Mariboru je zaprosil JNS, da mu verificira igrišče, ker tega noče storiti ljubljanska podzveza, ki lastniku igrišča na dopice sploh ne odgovarja.« — Res zanimiva športna vest!

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

»Poznate Brady-a že dolgo?« je vprašal Broad.

»Lewa? Sam ne vem natančno. Prijeten dečko je,« je odvrnil Ray brez vsakega navdušenja. »Prijatelj je neki meni znani dami.«

»To je ravno gospodična Bassano,« je rekel Broad. »Recite mi, ali niste bili nekda pri Maitlandu?«

»Da, nekda,« je odvrnil Ray ravno dušno. Iz njegovega odgovora bi se dalo sklepati, da si je samo iz zanimanja ogledoval palačo banke.

»Čuden človek je stari Maitland.«

»Ne vem dosti o njem,« je dejal Ray.

»Prijaznega tajnika ima.«

»Vi mislite Johnsona? Dobro ga poznam.«

»Uboji stari Filo, to službo je sedaj izgubil.«

Broadov obraz se je podaljšal.

»Johnson? Kdaj se je to zgodilo?«

»Danes zjutraj, ko sem ga srečal, mi je to povedal.«

»Čudim se, da je imel stari Maitland toliko poguma.«

»Poguma?« je začudeno vprašal Ray.

»Za odpust tajnika vendar ni treba poguma.«

Rahel nasmeh je preletel trd Amerikancov obraz.

»S tem sem hotel reči, da je treba možu, kakor je Maitland, dovolj poguma za odsvolitev človeka, ki pozna razne njegove skrivnosti. Kaj misli Johnson sedaj početi?«

»Išče drugo službo,« je odvrnil Ray na kratko.

Trdovratna vprašanja tujca so mu postala neprijetna. Broad je očitno to opazil ter se je samo še o vsakdanjih stvareh razgovarjal, predno se je poslovil.

Ray je ostal zopet sam in misli na dobljeni nalog so ga prevzemale. Pustolovščine pod tujim imenom so za mlade ljudi nekaj romantičnega in Rayu Bennetu ni manjkalo romantike. Na konec pustolovščine je pa malo mislil.

In dobro je bilo za njegov mir, da ni mogel pogledati v bodočnost. Če bi mu bilo to dano, bi trenutoma zbežal v največji grozi, da si poišče kak osamljen prostor, kako skrivališče in četudi pekel, da se v njem skriva, da drhti in moli.

24

Gordon je prišel na policijsko ravateljstvo in Elk se je požuril s svojimi poročili.

»Devet enakih potnih torb smo našli z isto opremo, kakor na prvem londonskem kolodvoru.«

»Ali ni nobenega sledu do ljudi, ki so jih deponirali?«

»Ne, niti najmanjšega. Iskali smo od tise prstov, a to, kar smo našli, nima nobene vrednosti, ker je več železniških uslužbencev prišlo v dotik s temi torbami. Samo v Paddingtonu smo našli torbo malo večjo od drugih. Oprema je bila ista, samo da je bil poleg debel snopič čekov na razne banke Anglije, Francije, Španije in celo Romunije.«

Dick je potrj poslušal.

»Elk, par let svojega življenja bi dal, če bi prišel do dna žabje skrivnosti. Lo- lo pustim nadzirati. Lew je izginil in ko sem danes zjutraj poslal nekega moža k mlademu dandiju Rayu Bennetu, da bi zvedel, kaj je z njim, se je ta izgovoril,

da je bolan in obsikovalca ni hotel sprejeti. Zanimivo novost Vam pa le lahko povem.«

Gordon je vzel iz svoje listnice kurverto ter jo vrnil na mizo.

»V Newyorku sem povprašal po Saulu Morrisu. Tu je od policijskega prezidenta Newyorka depeša z odgovorom:

»Na vprašanje: Saul Morris živi. Baj je v Angliji. Zasledovan ni, domneva se pa, da je on dotični, ki je 17. februarja 1898 vlomil v blagajno ladje »Mantania« ter zbežal s 55 milijoni frankov!«

Elk je parkrat prebral depešo. Potem jo je skrbno zložil ter vrnil Dicku.

»Saul Morris je torej v Angliji,« je dejal mehanično. »Zdi se mi, da to marsikaj razloži.«

Ko ga je Dick zapustil, je Elk torbo še enkrat najnatančneje preiskal, ker se mu je tekom noči porodila misel, da bi zamogla imeti kake skrite predale. Poklical je Balderja in kriminalnega serganta Fayre, mnogo obetajočega mlade ga moža, na katerega se je jako zane-

sel. Potem je privlekel svoje ključce.

To se je izvršilo po posebnem ritualu. Človek bi si mislil, da se bo Elk slek, kajti ključki so počivali v skrivnostnih regijonih. Ko je bilo ceremonija končana, je Elk s prvim ključem slovesno odprl blagajno, v kateri so bile zaklenjene torbe.

Blagajna je bila tako polna, da so torbe Elku kar polzile nasproti. Eno za drugo je Elk predal sergantu, ki jih je razlagal po mizi.

»Ono iz Paddingtona bomo najprej odprli,« je dejal Elk ter pokazal na največjo torbo.

»Po drug nož moram,« je dejal Balder. »ta tukaj je že top.«

»Požurite se,« je odvrnil Elk in Balder je tekel iz sobe.

V prihodnjem trenutku je bil sergent Fayre z veliko silo vržen proti vratom, Elk je pa padel preko njega. Začul se je žvenket razbitih šip, puh stisnjenega zraka in grom eksplozije.

(Dalle prihodnjšč.)

Mali oglasi, ki obližijo v pose-
dovanje in posojilne nasene
oblasti: vsaka beseda 50 p,
najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zemlja, doplačevanje in ogre-
si trgovskega ali roblarskega
znanja: vsaka beseda 50 p,
najmanjši znesek Din 10.—

Naše zastopstvo

je najplodonosnejše ter Vam zagura
eksistenco. Z malim trudom zamorete
dnevno v 4 urah zaslužiti najmanj 200
Din. — Kavcija nepotrebna. — Zumbu-
lovič, Ljubljana, Aleksandrova c. 1733

Električne inštalacije

popravlja, svetilke, motorje, aparate,
elektro blago po konkurenčni ceni pri
Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16.
XX.

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Vsakovrstno angleško,

češko in jugoslovansko sukno že od 24
Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor,
Glavni trg.

Popravilo ur

hitro, ceno in točno z 1—5 letnim jam-
stvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor,
Jurčičeva ul. 8. Po stenske in stoječe
ure se pride na dom! 1538

Brivski salon Mrakič

Maribor, Cankarjeva ulica 1 se cenj. da-
mam in gospodom najtopleje priporoča.
777

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po naj-
višjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in ju-
velir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

**RODBINSKA
GROBNICA**

z ograjo, dobro ohranjena
na pokopališču ob Stroš-
majerjevi ulici je na prodaj
za 9000 Din. 1737

Kupim divji kostanj!

Kakor vedno bodem tudi to leto nakupoval divje
kostanje po najvišji dnevni ceni. Zahtevajte oferte!

Veletrgovina s surovinami

Ivan Sluga, Maribor

Telefon 272 Tržaška 5 Telefon 272

Razpis

Mestna občina mariborska razpisuje:

1. Oddajo zemeljskih in betonskih del za izvršitev cestnega kanala na
Samostanski ulici.

2. Odda o težaških, zidarskih in vseh obrtniških del za napravo javnega
podzemeljskega stranišča na Glavnem trgu.

Pravilno kolkovane, (ponudba 100 Din, priloge 5 Din) zapečateni in na
ovitku z naslovom zgradbe označene ponudbe je vložiti ločeno po zgradbah
do 11. ure dne 18. septembra 1928 v vložišču mestnega magistrata.

Takse in druge dajatve je vpoštevati pri enotnih cenah.

Za ponudbo potrebni načrti in spisi so proti plačilu nabavnih str.
Din 20.— + 30.— na razpolago pri mestnem gradbenem uradu od 8. ure dne
15. septembra 1928.

Mestna občina mariborska si pridržuje pravico, oddati dela skupno ali
posamezno in brez ozira na višino ponujenih cen. 1731

Največja izbira jestvin za izletnike in turiste
najceneje v delikatesni trgovini

L. UHLER, MARIOBR
GLAVNI TRG (Rotovž). 1017

BATERIJE

za žepne svetiljke 1742

drobnarija, parfumerija, pletenine, papir, žolske
potrebščine, motvoz, čevljarske potrebščine itd.

na debelo in drobno priporoča

DRAGO ROSINA, MARIBOR
Vetrinjska 26

KAVARNI
EVROPA

od 16. septembra t. l. nov spored:
Fredy & Stoll ter godbena
atrakcija in plesna revija.

Jutri pri slabem vremenu popoldan
DRUŽINSKA PREDSTAVA

1738

DANES

V SOBOTO ZVEČER

PRI UNIONU (Götz)

NESTLE-JEV VEČER

IN DRUGA IZNENADENJA

P. t. gostje bodo obdarovani
S ČOKOLADO

VSTOP PROST 1743

ZEISS

**PUNKTAL STEKLO
SAMO
NE ZADOSTUJE!**

Temeljni pogoj dobrih
očal in zboljšanje vida
je pravilno sedlo. To uvi-
dite takoj, če si nabavite

**Petelnova očala z
Zeiss-punktal steklom.**

Ta najnatančnejša umer-
jena očala so najpopol-
nejša opora. Specijalna
delavnica za očesno
optiko pod vodstvom
diplomiranega optika
E. PETELN, absolventa
strokovne visoke šole za
optiko v Jeni.

J. PETELN

Maribor, Gosposka 5